

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Virtute Religionis, Et Ei Annexis; Continens septem Tractatus
Theologiae Moralis praecipuos. Primus, in ordine septimus, est de Oratione
... Septimus, & latissimus, de Beneficiis Ecclesiasticis

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

De aptitudine ex parte corporis requisita beneficium. punct. 4

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76561](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76561)

11 Neque in contrarium adducta vigeat Nego namque te non esse minorem 22. annis; si 22. non impleuit: ad hoc autem vt maior sis 22. implere debes, & 23. incipere: at vt sis minor sufficis 22. non impleueris. Quia maior, & minor sunt termini exclusiui anni non vtqueum, sed completi, ut vt ille est maior 22. qui compleuit, & 23. incipit, vero est minor, qui 22. nondum impleuit. Nam qui illum impleuit præcise, neque excedit, nequaquam maior est 22. sed qui non impleuit hoc minor est. Ergo iam est minor 22. Ergo capax non est dignitas, ad confirmationem dico sufficienter concilium suam mentem explicasse, cum dixerit non debere esse minorem 22. tacite enim dixit debere habere annum 22. completum. Quod si clarius non fuit locutum, id forte fuit, quia necessarium non reputauit.

12 Pro beneficiis curam animarum habentibus, 25. annus inceptus requiritur, cap. cum in cunctis §. inferiora de electione. Et licet de elect. in 6. & Trid. sess. 24. c. 12. de reformat. & etiam alios referentes Flamin. de resignat. l. 4. §. 9. n. 14. Garcia 7. p. de benef. cap. 4. n. 41. Aug. Barbosa 3. p. de potest. episc. alleg. 60. n. 81. Valq. de benef. §. 2. dub. 2. sine. Lessius l. 2. c. 34. dub. 20. concl. 4. Azor. l. 6. c. 5. §. 4.

13 Extendendaque est hæc doctrina ad vicarios perpetuos ecclesiarum parochialium, iuxta clem. 1. de officio vicarij: ibi: Quæ de Ecclesijs curam animarum habentibus, & ipsarum rectoribus promouendis ad sacerdotium, & de eorū atate ad iure statuta noscuntur, in perpetuis Ecclesijs parochialium vicariis, & assipis ad eas volumus obseruari, & notauit ibi Gloss. & Azor. supra. Item extendi debet ad coadiutores: eadem enim atas, que in principali requiritur, & sufficit in coadiutor, expostulatur. Azor. loco allegato. Gonzalez gloss. §. 5. §. 9. n. 6. & 90. Garc. 7. p. de benef. c. 4. in fine.

14 Pro canonicibus, & portionibus Ecclesiarum cathedralium olim fuit grauis controversia, an septennium sufficeret, an vero requiritur esse decimus quartus? Sed cum iam concilium Trident. sess. 24. cap. 12. de reformat. omnibus iis annexæ ordinem sacrum saltem subdiaconatus; ibi, In omnibus Ecclesijs cathedralibus omnes canonicatus, & portiones habeant annexum ordinem presbyterij, & diaconatus necessarium eam atate habere debent, que ad suscipiendum infra annum subdiaconatum requiritur: quia sic canetur à concilio illis verbis. Neminè ad dignitatem, canonicatum, aut portionem recipiant, nisi qui eo ordine sacro aut sit initiatus, quem illa dignitas, præbendæ, aut portio requirit, aut in tali atate, ut infra tempus à iure, & ab hac sacra synodo statutum initiari valeat. Quapropter si canonicus i annexus est presbyteratus, debes eam atatem habere, quæ ad suscipiendum illum ordinem infra à iure præfixum necessaria est. Cum ergo ad subdiaconatum necessarius sit 22. & ad diaconatum 23. & ad presbyteratum 24. inceptus, eam atatem habere debes, quæ ad suscipiendum ordinem canonicatum annexum infra tempus à iure præfixum necessaria est, quod tempus est vnius anni, vt constat ex c. 4. sess. 22. de reformat.

15 Hinc ergo oritur difficultas, à anaput sis ad canonicatum recipiendum, cui est subdiaconatus annexus, si habeas 20. annum completum, & intres in 21. & ad recipiendum canonicatum, cui est diaconatus annexus, si habeas 21. completum, & incipias 22. & ad canonicatum presbyteratus, habeas 22. & incipias 23. Et ratio difficultatis est, quia in ea atate constitutus infra annum promoueri potes eo ordine, quem illa præbenda postulat; siquidem in principio anni sequentis habilis es ad illum. Ergo concilio satisfaci, cum solum postulet te esse in ea atate constitutum, vt infra annum illo ordine insigniri possis; & ita tener expressè Lessius lib. 2. c. 34. dub. 10. circa finem n. 110. indicat Azor. 2. p. lib. 6. c. 5. §. 5. ibi: Quo fit, vt in his canonicis, quorum præbendæ sacerdotium requiritur necessarius sit annus 25. inceptus, aut cerè ea atas, vt ad annum vnum fieri presbyteri queant.

16 Nihilominus verius existimo eam atatem ad has præbendas requiri, quæ capax sit ordinis annexi recipiendi. Nam licet concilium dicat, vt sit constitutus in atate, in qua intra annum possit ordinem annexum recipere, non tollit quominus debeat, cum acta recipit præbendam, habere eam atatem, qua possit qualibet parte illius anni sequentis annexo ordine insigniri illa enim verba, vt sit in atate, in qua infra tempus à iure constitutum possit ordinem recipere, denotant, vt solo in termino illius anni eum ordinem recipere possis. Quod autem ea verba sic debeant explicari, videtur conuincere ex c. cum in cunctis, de electione, cap. licet canon. eodem tit. in 6. vbi ad Ecclesias parochiales, quibus est presbyteratus annexus, requiritur annus 24. completus, & 25. inceptus, tamen si eas recipientes, non obligentur tempore receptionis ordine sacro esse insigniti, sed sufficit si intra annum ordinentur. Ergo similiter dicendum est in canonicibus, & portionibus Ecclesiarum cathedralium debere recipientes esse in ea atate constitutos, in qua per totum annum sequentem insigniri possint ordine illis annexo, & non sufficere quod solum in termino anni id possint: sic pluribus relatis, vartique decisionibus sacre congregationis comprobatur Garc. 7. p. de benef. cap. 4. à n. 22.

17 A supradicta regula excipitur canonicus penitentiaris

qui in atate 40. annorum debet esse ex Trident. sess. 24. c. 8. de reformat. Quod si in illa diocesi non reperitur qui doctor, vel licentiatum sit in iure canonico, vel theologia & atatem 40. annorum habeat, poterit eligi, qui aliàs pro loci qualitate aptior reperitur, quia sic canetur à concilio: & tradit Ioann. Gutier. l. 1. canon. quest. c. 2. §. n. 40. Garcia 7. p. de benef. c. 4. num. 33. Barbosa 3. p. alleg. §. 5. num. 8. Verum si intra diocesim non reperitur aptus ad illud munus obeunum, poterit extra diocesim queri, sed necessario habere debet qualitates à concilio requisiti, scilicet gradum sciētiae, maturam atatem, & morum probitatem. Garcia & Barbosa supra. Sed an huiusmodi anni debeant esse completi, vel sufficienti incepti? Variant Doctores, Garcia 7. p. de benef. cap. 4. num. 35. censet debere esse completos: sed verius videtur sufficere inceptos. Quia nullum est verbum, ex quo debere esse completos colligatur, & sine firmo fundamento non est faciendi restrictio: sic Azor. 2. p. instit. moral. l. 6. c. 5. §. 6. in fine. Francisc. Leo in thesaur. fori Ecclesiast. c. 18. à n. 20.

18 Pro canonicibus Ecclesiarum collegiarum, & dimidijs portionibus Ecclesiarum cathedralis nihil est à concilio Tridentino innouatum ac proinde 24. annus inceptus, qui (vt dicemus) ad omnia beneficia simplicia requisitus est ad supradictos canonicatus, & dimidijs portiones requiritur: sic pluribus decisionibus comprobatur Gonzalez reg. 8. Cancell. gloss. §. à num. 92. Aloysius Riccius in praxi fori Ecclesiast. decis. 735. in 1. edit. & resolut. §. 12. n. 3. in fine in 2. edit. August. Barbosa 3. p. de potest. episc. alleg. 60. n. 71. Garcia alius relatis, 7. de benef. c. 2. à n. 36. & seqq.

19 Pro reliquis beneficiis simplicibus etiam canonicibus Ecclesiarum cathedralis, si ius commune spectemus, satis controuersum est an sufficiat septennium, an debeat 14. attingi. Dicendum est si beneficium nomen rectorie sonet, maturitatemque concilij requirat, qualis est personatus, 14. expostulari, quia sic deciditur in cap. in decorum, de atate, & qualitate. Pro alijs vero beneficiis hoc regimine carentibus, septennium sufficit tum quia septennium sufficit ad ordines minores recipiendos, & iure antiquo nemo ordinibus initiabatur absque beneficij titulo. Tum quia in cap. ex eo §. 1. de elect. in 6. supponitur in pupillari atate posse esse canonicum Ecclesiarum cathedralis. Cæterum spectato iure nouo Trident. sess. 23. c. 6. de reformat. nullus ante initiatus tonsura, vel in minoribus ordinibus constitutus ante 14. annos potest beneficium obtinere, sufficit si sit 14. annus inceptus. Gonzalez gloss. §. 5. num. 90. Azor. 2. p. instit. l. 6. c. 5. §. 9. in fine. Barbosa alleg. 70. n. 66. Garcia dicto c. 4. n. 18. Excipe tamen, nisi aliter in fundatione cautum sit, cui concilium noluit derogare, Gonzal. n. 91. Barbosa n. 77. Garcia 7. p. c. 4. n. 8. Eman. Saa verbo beneficium n. 30.

20 Pro supradictorum intelligentia aduerte atatem requisitam à concilio pro consecutione alicuius beneficij adesse debere non solum tempore collationis, sed etiam electionis, præsentationis, impetrationis, quibus ius ad beneficium acquiritur, Quia verè sic electus, & præsentatus beneficium obtinet, & concilium consecutionem verbis generalibus prohibet ante atatem ab ipso statutam. Nauar. cons. 2. n. 1. de atate, & qualitat. Garc. 7. p. de benef. cap. 4. n. 85. August. Barbosa 3. p. de potest. episc. alleg. 60. n. 78. Valq. de benef. c. 3. §. 1. dub. 3. in fine n. 23. Adde non solum tempore impetrationis, sed etiam tempore oppositionis, seu eo tempore, quo te legitime opponere potes, eam atatem habere debes; aliàs non eris legitimus oppositor, neque tibi beneficium conferri poterit. Gutier. cons. 44. n. 7. & serè per totum. Zeuallos q. 693. ex n. 7. Perez de Lara de annuor. & capellam. l. 2. c. 9. n. 55. & §. 8. quos refert & sequitur Garcia 7. p. de benef. c. 4. n. 86.

Deinde aduerte in hac atate à concilio requisita nulla ratione episcopum dispensare posse, quia ei non committitur, & absque commissione nequit legi Pontificie derogare. Azor. 2. p. lib. 6. c. 5. §. 9. Lessius l. 2. cap. 34. n. 108. Garcia 7. p. c. 4. n. 57. Barbosa n. 75.

21 Denique aduerte collationem, electionem, impetrationem beneficij factam ei, qui legitimam atatem adeptus non est, irritam esse, & nullam, vt pote de persona inhabili, & contra formam à concilio statutam. Azor. q. 12. Flamin. l. 4. de resignat. q. 9. n. 20. Vgolin. de officio episc. cap. 50. §. 8. n. 3. & 6. Garcia d. c. 4. n. 82.

PUNCTVM IV.

De aptitudine ex parte corporis requisita ad beneficium.

- 1 Requiritur ea aptitudo qua irregularitatem excludat.
2 Beneficium conferri potest ei, cuius exercitium non impedit vitium corporis.
3 Si patiaris vitium impediens celebrationem, non potes minoribus ordinibus insigniri, nec beneficium simplex recipere.

Necessario requiritur ad beneficium ea aptitudo corporis quæ irregularitatem excludat. Irregularis namque sicut B b 4 excludit

exclusus est ab ordine suscipiendi sic à beneficio exclusus est. Azor. 2. p. insit. lib. 6. c. 4. quest. 13. Garc. 7. part. de benef. cap. 12. num. 3. attenda communiori sententia, de qua tract. de irregular. disp. 1. punct. 3. Quod autem vitium corporis irregularitatem inducat, tract. de irregular. disp. 2. diximus; ubi advertimus posse defectum corporis supervenire ordinato, & beneficio, vel antequam; si antequam, constituit irregularem, & beneficii incapacem; si superveniat, solum impedit exercitium illius ordinis, ad quem inhabilem ordinatum reddit, ut deciditur in cap. 2. de clerico agrotante. & tradit Tolet. sum. lib. 1. cap. 57. in reg. suar. disp. 51. sect. 2. n. 9. Sayrus 1. 6. de irregularit. c. 7. num. 7. Garc. 7. p. de benef. c. 1. n. 18. Mol. tract. 3. de insit. disp. 70. num. 14. & alij apud ipsos.

2. Hinc oritur difficultas, an conferri possit beneficium ei qui post clericatum acceptum vitium corporis contraxit, ratione cuius est irregularis: Cui difficultati respondeo, illud beneficium ei conferri posse, cuius exercitium vitium corporis non impedit. Quia irregularitas ex defectu corporis ordinato superveniens solum exercitium illius ordinis impedit, ad quod reddit vitium inhabilem. Ergo etiam illius beneficii consecutionem impedire debet, ad cuius exercitium inhabilis factus est: sic Sayrus dicto lib. 6. cap. 2. num. 23. Garc. alijs relatis, 7. part. de benef. cap. 12. num. 19. Azor. 2. p. lib. 6. cap. 4. quest. 14. Suar. de censur. disp. 51. sect. 2. numer. 18. Dixi esse capacem beneficii, cuius exercitium vitium corporis non impedit: cum autem omnibus beneficiis annexa sit obligatio recitandi, si ob vitium corporis inhabilis factus sit ad recitationem, ut quia est cecus, tamen ordinibus initiatus sit, nequaquam poterit beneficium obtinere. Lessius lib. 2. cap. 3. 4. duq. 2. 5. n. 130. Garcia 7. p. de benef. cap. 12. n. 21.

3. Deinde dubitatur, an si patiaris vitium corporis, impediens celebrationem, ut si cates oculo canonis, vel pollice, vel duobus digitis cum medietate palmae, ut in cap. 1. de clerico agrotante, possis ad ordines minores, & ad subdiconatum, & ad diaconatum promoveri, & ad beneficium simplex, cui non est presbyteratus annexus videtur id fieri posse. Quia ad ordines minores, & ad exercitium illius beneficii simplicis habilis es, ac si nullum impedimentum haberes, & minores ordines cum maioribus nullam videntur connexionem habere, tamen maiores minores supponant. Ergo poteris esse inhabilis; & irregularis ad maiores, quin sis ad minores; & ita sentire videtur Val. 4. tom. disp. 7. quest. 19. punct. 3. de secunda specie irregularitatis.

Nihilominus pro certo tenendum est, te inhabilem esse ad recipiendos ordines minores, si maioribus non potes insigniri, & consequenter ex communiori sententia inhabilem esse ad beneficium simplex recipiendum, cum absque ordine recipi non possit. sic tenet Vgolinus de irregularit. c. 52. §. 1. numer. 4. & cap. 64. in princip. num. 4. Tolet. lib. 1. sum. cap. 57. §. 1. & 4. regul. Garc. de benef. 7. part. cap. 12. num. 78. Fundamentum præcipuum sumitur ex cap. non confidat. 50. disp. ubi corpore vitiatum prohibetur divinis ministeriis applicari, sed per susceptionem primæ tonsuræ; & cuiuslibet ordinis minoris applicatur ordinatus divinis ministeriis. Ergo vitiatum corpore inhabilis est ad hanc applicationem. Deinde quia ordinatus prima tonsura, ordinibusque minoribus disponitur ad ministerium altaris, quod omnes ordines tanquam sui complementum respiciunt. Ergo inhabilis ad ministerium illud, inhabilis censeri debet ad ordines minores recipiendo, & consequenter ad quodlibet beneficium.

PUNCTUM V.

De morum probitate ad beneficium requisita.

1. Ad beneficium morum probitas expostulatur.
2. Non reddat ipso iure inhabilem, nec collationem irritam defectus huius qualitatis; nisi vitium inducat irregularitatem.
3. Ob crimina commissa infamiam irrogantia, si de illis condemnaris, incapax es beneficii.
4. Item si sine crimina infamiam irrogantia.
5. Quæ delicta reddant committentem infamem.

1. Probatio qualitas, quam beneficiati habere debent, est morum probitas; quia ex ea pendet præcipuus Ecclesiæ fructus, eaque de causa varijs textibus cauere de hac qualitate diligenter inquiri. c. cum in cunctis. de electione. c. grane nimis. de presb. & clement. 1. de atate. & qualis. & Trident. sess. 24. c. 18. de reformat.

2. Dubium tamen est, an huius conditionis earentia te inhabilem ad beneficium constituat? Et quidem si ita gravibus peccatis deditus sis, intentionemque habeas in illis perseverandi; videris iure naturæ inhabilis esse, & collationem tibi factam esse irritam, & nullam, utpote indigno, & incapaci: si enim literis careres, & intentionem haberes perseverandi in tua ignorantia, non est dubium te fore inhabilem ad beneficium obtinendum; quia incapax es officij exercendi, ad quod

beneficium ordinatur. Cum ergo morum honestas magis quam literarum in beneficiatis requiratur, effici videtur ex illius earentia te reddi posse inhabilem. Panormit. cap. dudum. 2. de electione. Ioann. Selua tract. de benef. 3. part. q. 1. numero 10. & segg.

Cæterum credam talem collationem non fore irritam ipso iure, nisi delictum secum trahat suspensionem, excommunicationem, aut irregularitatem. Nam peccatum mortale, & voluntas perseverandi in illo non impedit officium beneficio debitum exercere, tamen impedit licite fieri. Secus vero est de profus illiterato. Et ita ob peccatum mortale, & voluntatem perseverandi in illo, non esse irritam collationem, etiam male accepta sit, docuit alijs relatis Nauar. in c. si quando de re script. except. 17. n. 8. & segg. & tract. de orat. miscell. 39. Azor. 2. p. lib. 6. cap. 7. quest. 11. Nauar. miscell. de orat. 34. n. 4. & miscell. 40. n. 8.

3. Sed cum collationi beneficii annullatio comparatione criminosis potius ex iure Ecclesiastico, quam naturali proveniat, videndum est ob quæ peccata hæc poena imposita sit: Respondeo impositam esse ob crimina commissa infamiam irrogantia, si de illis condemnatus sis, quia ratione condemnationis factus es infamis infamia iuris. At infames infamia iuris irregulares sunt, & consequenter ex communi sententia incapaces beneficia acquirendi, tamen acquisitis ipso iure non priuentur, sed veniant priuandi. Ergo.

4. Verum si condemnatus non sis ob crimina commissa, at tua opinio apud grates, & probos viros graata esse neque apud illos constat te esse emendatum: credo probabiliter datante hæc infamia facti, te incapacem esse ordinis recipiendi, & beneficii acquirendi, quia pro illo tempore irregularis es, ut diximus allegato loco de irregular. Ergo collatio tibi facta iusta est. Tum quia irregularis durante irregularitate beneficii est incapax. Tum quia in reg. 8. 7. de reg. iuris, infamibus poenæ non patent dignitatum. Tum quia in cap. cum in cunctis, statuitur beneficium conferenda esse illis, qui scientia, moribus, commendabilique vita existunt, & aliter electio facta deouoluit ad superiorem, quod non fieret, si electio valida foret. sic tradit expressè Suarez tom. 2. de relig. tract. 4. de iuramento. cap. 20. n. 4. & 5. & 17. Bernard Diaz. capit. 88. ibi Salzedo, Flamin. Paul. de resignat. lib. 4. quest. 3. ad finem. & alij plures relati Garcia 7. p. de benef. c. 8. n. 34. Quamuis ipse alijs relatis contrarium sentiat, friuolo fundamento ductus, nempe infamem infamia facti non esse proprie irregularem, eo quod absque dispensatione per contrarium factum aboleri illud impedimentum possit. Hoc enim fundamentum nullum est, alijs carens zate legitima ad ordines, & ad beneficia irregularis non foret, cum absque dispensatione solo successu temporis hoc impedimentum tolli possit.

2. Quod si inquiras quæ delicta reddunt committentem infamem, & ad beneficiis exclusum? Respondeo ea esse, quæ habentur in c. constitutus. 3. q. 5. & c. infames. 6. q. 1. ut latè expendit Azor. 2. p. insit. moral. 6. c. 7. tota q. 3.

PUNCTUM VI.

De scientia, seu litteratura ad beneficium requisita.

1. Ea scientia requiritur, quæ necessaria est ad exercendum ipsum beneficium annexum.
2. Explicetur scientia requisita in Episcopo.
3. Quæ in parochis.
4. Quæ pro reliquis beneficiis.
5. Penitus illiteratus incapax est beneficii.
6. Si ille qui tempore collationis literatus fuit, postea literatus desinat, aliqui dicunt veniendi conditione, quos non est probandum.
7. Limitatur doctrina in beneficiis curatis, & canonicatibus. Sed non admittitur limitatio.
8. Si aliquam habet litteraturam, collatio beneficii tenet, est veniat irritanda.
9. Explicatur quis sit censendus profusus illiteratus.
10. Negant plures ex dispensatione Pontificis conferri posse beneficium profusus illiterato.
11. Contrarium est verius, si causa honesta intercedat.
12. Ex dispensatione Episcopi fieri non potest profusus illiteratus, bene tamen ei qui parum, scilicet spectaturque breuitempore profecturus.
13. Gradus, seu testimonium publicum scientia pro episcopaliis aliisque superioribus beneficiis requiritur. Et quid & alijs dignitatibus.
14. Gradus pro scholasticis requiritur.
15. Idem de Archidiaconi iurisdictionem habentibus.
16. Pro decanatu Ecclesiæ cathedralis, & prioratu regulari non requiritur gradus.
17. Gradus expostulatur pro canonico prebendario.
18. Collatio supradictarum dignitatum facta curijs gradus est nulla. 13. Gradus.